

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗
เทศบาลตำบลบ้านเตือ อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย

๑. ด้านเกษตรกรรม

๑.ชื่อโครงการ	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหมากก่อง			๑.ชื่อโครงการ	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ “โคก หนอง นา”		
๒.ประเภท	วิสาหกิจชุมชน			๒.ประเภท	เกษตรทฤษฎีใหม่		
๓.ชื่อเจ้าของ	นายสุวรรณ ทองอาษา	โทร.	๐๘๙-๘๖๓๘๓๘๘	๓.ชื่อเจ้าของ	นายวีระ แสนจิวิ น.ส.ชนิษฐา จันทมา	โทร.	๐๘๖-๙๕๓๙๙๙๗
๔.ปีที่ทำ	๘			๔.ปีที่ทำ	๖		
๕.วัตถุประสงค์	เพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ข้าวเหนียวและข้าวหอมมะลิ			๕.วัตถุประสงค์	จากการเข้ารับการอบรมเกษตรกรรมทางเลือก จึงได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดมาทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่ โดยประยุกต์เอาหลักการทาง วิชาการมาปรับใช้ในการทำการเกษตรของ ตนเอง จึงได้เกิดเป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตร ทฤษฎีใหม่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร		
๖.รายละเอียด	จำหน่ายข้าวสารคัดพิเศษคุณภาพดี “หอมมะ หมากก่อง”			๖.รายละเอียด	- พิธีบายศรีสู่ขวัญตามวิถีของชาวบ้าน - ศูนย์ข้าวชุมชน-การทำนาโยน - ผักปลอดสารพิษริมแม่น้ำโขง - เยี่ยมชมกิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน - เวิร์คช็อปทำ “หมากเบ็ง” ทำน้ำหมักชีวภาพ - กิจกรรมสาธิตการปลูกไม้ผล และผักปลอดสารพิษ		

๑.ชื่อโครงการ	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	กระบวนการ			๒.ประเภท			
๓.ชื่อเจ้าของ	น.ส.ศศิภาภรณ์ พลพิทักษ์	โทร.	๐๙๕-๘๑๘๙๕๗๔	๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	
๔.ปีที่ทำ	๔			๔.ปีที่ทำ			
๕.วัตถุประสงค์	เพื่อส่งเสริมการให้ความรู้แก่ประชาชนใน ชุมชนเรื่องการเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตร			๕.วัตถุประสงค์			
๖.รายละเอียด	เป็นการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการเพิ่ม มูลค่าเพิ่มของสินค้าทางการเกษตรเพื่อให้ สินค้าทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้นโดยการ เพิ่ม แพ็กเก็ต บรรจุภัณฑ์ ให้น่าสนใจมากขึ้น			๖.รายละเอียด			

๒. ด้านหัตถกรรม

๑.ชื่อโครงการ	ท่องเที่ยววิถีชุมชนบ้านเตื่อ			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	หัตถกรรมสิ่งทอ			๒.ประเภท	หัตถกรรม		
๓.ชื่อเจ้าของ	น.ส.ชนิษฐา จันทมา	โทร.	๐๘๖-๙๕๓๙๙๙๗	๓.ชื่อเจ้าของ	นางเพ็ญพร ธรรมฤทธิ	โทร.	-
๔.ปีที่ทำ	๖			๔.ปีที่ทำ	๓๕		
๕.วัตถุประสงค์	การผลิตและจำหน่ายเสื้อ ผ้ามัดย้อม			๕.วัตถุประสงค์	ผลิตและจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม		
๖.รายละเอียด	การนำผลต้นมะเดื่อ เพื่อนำสีที่ได้มาเป็น ส่วนผสมในการย้อมเนื้อผ้าให้ได้สีที่สวยงาม ตามเอกลักษณ์ของบ้านเตื่อ ในการทอผ้าเพื่อ ทำเป็นเสื้อ หรือผ้ามัดย้อม			๖.รายละเอียด	ประดิษฐ์ เย็บปักถักร้อย โม่บาย รวมถึงเสื้อผ้า ของใช้ภายในครัวเรือนของชุมชนบ้านเตื่อ		

๓. ด้านอุตสาหกรรม

๑.ชื่อโครงการ	ผลิตภัณฑ์เครื่องเรือนจากไม้แปรรูป			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	อุตสาหกรรมจักสานไม้แปรรูป			๒.ประเภท			
๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.		๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	
๔.ปีที่ทำ	๑๐			๔.ปีที่ทำ			
๕.วัตถุประสงค์	เพื่อนำวัสดุจากธรรมชาติมาผลิตและจำหน่าย เครื่องเรือน ของใช้ต่างๆ			๕.วัตถุประสงค์			
๖.รายละเอียด	จากแนวความคิดการนำไม้และวัสดุจาก ธรรมชาติ เพื่อนำมาผลิตและจักสานให้เป็น เครื่องเรือน ของใช้ต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อ จำหน่ายเป็นสินค้าให้กับชุมชน			๖.รายละเอียด			

๔. ด้านการแพทย์ไทย

๑.ชื่อโครงการ	-			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	นวดประคบสมุนไพร			๒.ประเภท	นวดแผนไทย		
๓.ชื่อเจ้าของ	นางลำพอง ดาวแก้ว	โทร.	-	๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	-
๔.ปีที่ทำ	๒๐			๔.ปีที่ทำ			
๕.วัตถุประสงค์	การสืบทอดการนวดจากบรรพบุรุษ ในการใช้ ลูกประคบ สมุนไพรจากภูมิปัญญาท้องถิ่น			๕.วัตถุประสงค์	เพื่อให้บริการนวดแผนไทยตามหลักสูตรที่ ได้รับการอบรมให้กับนักท่องเที่ยวในชุมชน		
๖.รายละเอียด	การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นจากลูกประคบ และสมุนไพร เพื่อใช้ในการนวดผ่อนคลาย กล้ามเนื้อตามแบบวิถีชุมชน			๖.รายละเอียด	นวดแผนไทย นวดคลายเส้น แก้ปวดเมื่อย		

๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.ชื่อโครงการ	โฮมสเตย์เชิงอนุรักษ์			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	การอนุรักษ์ทรัพยากร			๒.ประเภท			
๓.ชื่อเจ้าของ	นางมาลัยทอง ใจบุญ	โทร.	๐๖๑-๓๖๑๙๕๗๗	๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	
๔.ปีที่ทำ	๖			๔.ปีที่ทำ			
๕.วัตถุประสงค์	ส่งเสริมอาชีพชุมชนและให้บริการท่องเที่ยว			๕.วัตถุประสงค์			
๖.รายละเอียด	การขยายโฮมสเตย์เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ในการเข้าชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ตำบลบ้านเตื่อ ที่เปิดให้บริการและ ประชาสัมพันธ์การเข้าพักของนักท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์			๖.รายละเอียด			

๖. ด้านศิลปกรรม

๑.ชื่อโครงการ	-			๑.ชื่อโครงการ	สากลพิน		
๒.ประเภท	ดนตรี เพลงพื้นบ้าน หมอลำ			๒.ประเภท	ดนตรี เพลงพื้นบ้าน		
๓.ชื่อเจ้าของ	นายเกรียงไกร เทศศรีเมือง	โทร.	-	๓.ชื่อเจ้าของ	นายสากล พันธ์ทอง	โทร.	-
๔.ปีที่ทำ	๔๐			๔.ปีที่ทำ	๓๐		
๕.วัตถุประสงค์	การอนุรักษ์และสืบทอดศิลปกรรมท้องถิ่น			๕.วัตถุประสงค์	การสืบทอดการเล่นพินเพลงพื้นบ้าน		
๖.รายละเอียด	เพื่อสืบสานประเพณีและการอนุรักษ์ ศิลปกรรมการร้องเพลงพื้นบ้าน ดนตรี หมอลำ เพื่อให้คงอยู่สืบทอดสู่รุ่นลูกหลาน			๖.รายละเอียด	เพื่อสืบสานและอนุรักษ์การเล่นพินเพลง พื้นบ้าน ในงานมงคลพิธีและกิจกรรมของ หมู่บ้านในตำบลบ้านเตื่อและใกล้เคียง		

๑.ชื่อโครงการ	พินบ้านเตื่อ			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	ดนตรี เพลงพื้นบ้าน			๒.ประเภท			
๓.ชื่อเจ้าของ	นายสมปอน ทะแพงพันธ์	โทร.	-	๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	
๔.ปีที่ทำ	๒๐			๔.ปีที่ทำ			
๕.วัตถุประสงค์	การสืบทอดและอนุรักษ์พินพื้นบ้าน			๕.วัตถุประสงค์			
๖.รายละเอียด	เพื่อสืบสานและอนุรักษ์การเล่นพินเพลง พื้นบ้าน ในงานมงคลพิธีและกิจกรรมของ หมู่บ้านในตำบลบ้านเตื่อและใกล้เคียง			๖.รายละเอียด			

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม

๑.ชื่อโครงการ	-			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	ภาษาถิ่น			๒.ประเภท	ตำรา บทประพันธ์ การศึกษาประวัติศาสตร์		
๓.ชื่อเจ้าของ	นางทองดี พันธ์ทอง	โทร.	-	๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	
๔.ปีที่ทำ	๖๐			๔.ปีที่ทำ	๒๐		
๕.วัตถุประสงค์	การอนุรักษ์และสืบทอดด้านการใช้ภาษาพูด			๕.วัตถุประสงค์	การส่งเสริมความรู้ถ่ายทอดศึกษาจากบรรพบุรุษ		
๖.รายละเอียด	การใช้ภาษาพูดประจำถิ่นของชาวตำบล บ้านเตื่อ เพื่อเป็นการสืบทอดและอนุรักษ์ ด้านภาษาไว้ให้กับลูกหลานสืบต่อไป			๖.รายละเอียด	การให้ความรู้และการถ่ายทอดการศึกษา ด้านประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น เพื่ออนุรักษ์ ด้านประเพณีวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป		

๘. ด้านอื่นๆ (ความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน)

๑.ชื่อโครงการ	เซฟชุมชน BY ท้องเที่ยวชุมชนบ้านเตื่อ			๑.ชื่อโครงการ	บวงสรวงปู่คำฝาง ดอนหอ		
๒.ประเภท	อาหารพื้นบ้าน			๒.ประเภท	ความเชื่อ-พิธีกรรม		
๓.ชื่อเจ้าของ	น.ส.ชนิษฐา จันทำมา	โทร.	๐๘๖-๙๕๓๙๙๙๗	๓.ชื่อเจ้าของ	นายสถาพร สุมาลี	โทร.	๐๙๐-๓๒๔๖๙๐๗
๔.ปีที่ทำ	๕			๔.ปีที่ทำ	๒๐		
๕.วัตถุประสงค์	บริการท่องเที่ยวและจำหน่ายอาหารพื้นบ้าน			๕.วัตถุประสงค์	สืบสานประเพณีความเชื่อของบรรพบุรุษ		
๖.รายละเอียด	อาหารพื้นถิ่นที่น่าอัศจรรย์ของชุมชนคือ "มะเตื่อ" และ "ปลานิล" เป็นวัตถุดิบหลัก นำมารังสรรค์เมนูเด็ดคือ "ปลาจุ่มบ้านเตื่อมหามงคล" และ "เมี่ยงมะเตื่อปลานิลทอด" และเมนูอื่นๆ อีกมากมาย			๖.รายละเอียด	ความเชื่อในผีบรรพบุรุษของหมู่บ้าน ให้ความคุ้มครองดูแลรักษาบ้านให้ปลอดภัย ร่มเย็น ซึ่งเป็นความเชื่อของชาวบ้านก่อนเริ่มทำนา เพื่อให้บังเกิดความอุดมสมบูรณ์ และเป็นการรำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ในประเพณีการจุดบั้งไฟ เพื่อถือเป็นขวัญและกำลังใจให้เกษตรกรก่อนจะเริ่มฤดูกาลเพาะปลูกต่อไป		

๑.ชื่อโครงการ	บวงสรวงปู่-ตา ศรีหาค้าง			๑.ชื่อโครงการ	-		
๒.ประเภท	ความเชื่อ-พิธีกรรม			๒.ประเภท			
๓.ชื่อเจ้าของ	นายศักดิ์ชาย วงภูมิ	โทร.	-	๓.ชื่อเจ้าของ		โทร.	
๔.ปีที่ทำ	๒๐			๔.ปีที่ทำ			
๕.วัตถุประสงค์	สืบสานประเพณีความเชื่อของบรรพบุรุษ			๕.วัตถุประสงค์			
๖.รายละเอียด	ความเชื่อในผีบรรพบุรุษของหมู่บ้าน ให้ความคุ้มครองดูแลรักษาบ้านให้ปลอดภัย ร่มเย็น และเป็นการรำลึกถึงบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว โดยการทำบุญเข้า รำบวงสรวง พิธีแห่-ไหว้ บรรพบุรุษ			๖.รายละเอียด			

กองการศึกษา

เทศบาลตำบลบ้านเตื่อ